

Reglene om inhabilitet gjelder ikke ved valg til kommunalt tillitsverv

Kommunal Rapport 20.11.2023 Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Eg finn ingen klar definisjon av «offentlige tillitsverv». Skal føresegna forståast slik at kommunestyremedlemmane ikkje vert inhabile ved val av kommunen sine representantar i aksjeselskap og stiftingar?

SPØRSMÅL: Kommunelova [§ 11-10](#) fjerde avsnitt lyder «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv». I regjeringa sitt hefte «Habilitet for kommuner og fylkeskommuner» står det at «Regelen innebærer at alle folkevalgte kan delta ved valg av medlemmer til for eksempel utvalg, nemnder eller interkommunale styrer, selv om utvalget eller liknende treffer avgjørelser som har betydning for dem personlig. Det samme gjelder ved valg av kommunale representanter til private organer». Det har vore mykje medieomtale rundt regjeringsmedlem som har vald nærtstående inn i styrer.

Eg finn ingen klar definisjon av «offentlige tillitsverv». Skal føresegna forståast slik at kommunestyremedlemmane heller ikkje vert inhabile ved val av kommunen sine representantar i aksjeselskap og stiftingar. Altså at dei kan vera med å røysta seg sjølv eller nærtstående inn i organ som ikkje er lista opp i kommunelova [§§ 5-1](#) og [5-2](#)?

SVAR: Dette er en særregel som bare gjelder der kommunestyret, fylkestinget eller annet folkevalgt organ foretar valg av én eller flere personer som representant for kommunen i et kollegialt organ. Dette er en regel vi hadde allerede i kommunestyreloven av 1954, og som nå er videreført i kommuneloven 2018. I Kommunaldepartementets veileder om inhabilitet fa 2011 (:H-2266) ble det uttalt:

«Regelen innebærer at alle folkevalgte kan delta ved valg av medlemmer til for eksempel utvalg, nemnder eller interkommunale styrer, selv om utvalget eller liknende treffer avgjørelser som har betydning for dem personlig. Det samme gjelder ved valg av kommunale representanter til private organer».

Det avgjørende er her om dette er et kommunalt «tillitsverv», altså tildelt ved valg i kommunalt eller fylkeskommunalt organ. Dette gjelder da ved valg til alle kommunale eller fylkeskommunale verv. Også når kommunestyret eller fylkestinget velger en person som skal representere kommunen eller fylkeskommunen for eksempel i forstanderskapet i en sparebank, eller i generalforsamlingen i et aksjeselskap, er dette valg til et kommunalt tillitsverv, slik at inhabilitetsreglene i forvaltningsloven og kommuneloven ikke gjelder.